

**Jaarverslag examinering
domein Zakelijke Dienstverlening**

schooljaar 2010 - 2011

Den Haag, 31 oktober 2011

Domein examencommissie ZD
W. Westerkamp - voorzitter
A.M. Richel - lid

Inhoudopgave

Voorwoord p 03

DEEL 1: VERSLAGLEGGING DOOR INSTELLING

1.0 Inleiding p.05
1.1 Uitvoering Mondriaanbrede examenprocedures p 07.

DEEL 2: VERSLAGLEGGING DOOR DOMEIN EXAMENCOMMISSIE ZD

2.0 De domeinexamencommissie ZD p.09
2.1 Examenstandaard 1:
Vertrouwen beroepenveld examinering p.12
2.2 Examenstandaard 2:
De deskundigheid van betrokkenen is geborgd p.13
2.3 Examenstandaard 3:
Het exameninstrumentarium voldoet inhoudelijk aan de uitstroomeisen p.15
2.4 Examenstandaard 4:
Het exameninstrumentarium voldoet aan de toetstechnische eisen p.17
2.5 Examenstandaard 5:
De examenprocessen van afname, beoordeling, en diplomering zijn deugdelijk p.19
2.6 Examenstandaard 6:
De examenkwaliteit is voldoende geborgd p.21
2.7 Examenstandaard 7:
De instelling voldoet aan de wettelijke vereisten rondom examinering p.23
Slotbevindingen p.25

Voorwoord

De domeinexamencommissie van ZD is verantwoordelijk voor de examinering in het domein. Vanuit die rol stuurt zij de sub examencommissies aan.

De domeinexamencommissie is verantwoordelijk voor het vertalen van de centrale visies, standaarden en kaders naar concrete uitvoering en handelingen op clusterniveau.

In september 2010 is de centrale vaststellingscommissie van ZD van start gegaan. Zij stelt zich ten doel alle kwalificerende opdrachten, kennistoetsen en talentoetsen vast te stellen.

Het domein zakelijke dienstverlening bestond in het schooljaar 2009 -2010 uit twaalf clusters en 16 sub examencommissies, onder het voorzitterschap van de desbetreffende onderwijsmanager en met een eigen examensecretaris.

In dit verslagjaar is er geëxamineerd op basis van eindtermen en volgens het competentie-gerichte onderwijsmodel. Wanneer dat voor de verslaglegging van belang was, is dat onderscheid aangebracht.

Dit verslag bevat de verantwoording over het uitgevoerde examenbeleid binnen het domein zakelijke dienstverlening tijdens het schooljaar 2010 – 2011.

De domeinexamencommissie
Wouter Westerkamp – voorzitter
Ton Richel – lid

Dit verslag is vastgesteld door de Domeindirectie.
Den Haag, november 2011

Deel 1
Verslaglegging door instelling

In het schooljaar 2010-2011 heeft het Mondriaanbrede overleg over examinering vooral in het teken gestaan van drie ontwikkelingen:

- de gewijzigde werkwijze van de Inspectie bij het toezicht op de examenkwaliteit;
- de introductie van het (concept) Toezichtkader BVE 2012;
- de voorbereiding op de invoering van de centraal ontwikkelde examens taal en rekenen.

Voor het onderzoeksjaar 2010 – 2011 is er een nieuwe opzet geïntroduceerd voor het inspectieonderzoek. Het onderzoek bestaat nu uit een vooronderzoek en een vervolgonderzoek die een andere voorbereiding vragen van examenfunctionarissen dan hiervoor gebruikelijk. Voor de examencommissies van de beroepsdomeinen zijn er daarom informatiebijeenkomsten georganiseerd onder begeleiding van een externe deskundige om de gewijzigde werkwijze van de inspectie te bespreken en Mondriaanbrede afspraken te maken.

In de eerste helft van 2011 is het Toezichtkader BVE 2012 in concept geïntroduceerd. Binnen de Regiegroep Examinering zijn onder andere de verschillen in de examenstandaarden van het Toezichtkader 2010 en Toezichtkader 2012 in kaart gebracht.

De voorbereiding (en uitvoering) van de examinering van taal en rekenen in het kader van de Wet referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen is voortgezet. In februari 2011 is er bij enkele onderdelen van ROC Mondriaan deelgenomen aan de prepilot taal en rekenen van het College voor Examens. Voor domein ZD hebben studenten van de Juridische opleidingen hieraan deelgenomen. Deelname aan de prepilot heeft waardevolle informatie en ervaringen opgeleverd voor de examenorganisatie.

In domein ZD zijn onder leiding van de domein examencommissie initiatieven genomen om de kwaliteit van examenprocessen en examenproducten te verbeteren:

1. De instelling van een centrale vaststellingscommissie voor het domein.
Er zijn twee vaststellers benoemd, die beoordelen of ingekochte of door het cluster ontwikkelde examens aan de gestelde eisen voldoen. In het eerste jaar werden nog niet alle examenproducten tijdig aangeleverd. Ook gaven de examenproducten soms aanleiding tot nader overleg met het cluster. Er wordt een portal gebouwd voor aanlevering en archivering van de examens.
2. Uit interne en externe beoordelingen van examenproducten is gebleken dat bij enkele clusters extra inspanning nodig was om de kwaliteit te verbeteren. Bij de kappers opleiding waren in de Inspectie audit 2009 de ingekochte examenproducten van de eindtermopleidingen afgekeurd. Er is hard gewerkt aan het ontwikkelen van eigen examenproducten die aan de standaarden voldoen. Bij het heronderzoek van deze examenproducten is gebleken dat het cluster hierin is geslaagd.

De opleiding Facilitaire dienstverlening had vorig jaar aangegeven dat de examenproducten weliswaar verbeterd waren, maar nog niet voldeden aan alle standaarden. De gezamenlijke inspanning om deze examenproducten te verbeteren zal in 2011 worden voortgezet.

3. In overleg met Phasis is in april 2011 een scholingsdag georganiseerd voor alle examensecretarissen van het domein over de examenstandaarden. Hoe gebruik je de indicatoren die aangeven of examenprocessen en examenproducten voldoen. Wat verwacht de Inspectie?.
4. Het overleg tussen domein examencommissie en de examensecretarissen is directer geworden. Er is nu maandelijks overleg met alle secretarissen van de sub examencommissies waarin de nieuwe ontwikkelingen worden besproken en feedback wordt verkregen over de ervaringen op de clusters.

1.1	Uitvoering Mondriaanbrede examenprocedures
Kader	<ul style="list-style-type: none"> - WEB 7.4.8, artikel 1 - Handleiding format (CGO)-OER - WEB 7.5.1. 7.5.2, 7.5.3, 7.5.4, 7.5.5 - Centraal Examenreglement Competentiegericht Beroepsonderwijs, artikel 7 - Deelnemersstatuut, artikel 8.2 - Commissie van beroep voor de examens en de Geschillencommissie
Richtvraag	<ol style="list-style-type: none"> 1. Oeren: <ul style="list-style-type: none"> • Wat ging goed /niet goed bij de totstandkoming van de Oeren? • Zijn de Oeren op tijd gepubliceerd? • Eventueel: Wat was het resultaat van de kwaliteits- en kwantiteitscheck door het Bestuursbureau en het SBC? 2. Examenhandboek <ul style="list-style-type: none"> • Is het handboek herzien? Welke versie is vastgesteld? 3. Beroepszaken <ul style="list-style-type: none"> • Overzicht en analyse beroepszaken

Voor het tweede achtereenvolgende jaar is extra aandacht besteed aan transparantie en volledigheid bij de invulling van de Onderwijs- en examenregeling voor elke opleiding. Nadat in Mondriaanbreed overleg een format is vastgesteld, worden per domein voor enkele paragrafen vaste teksten opgesteld. Zo wordt bereikt dat de studenten volledig en uniform worden geïnformeerd over hun rechten en plichten.

Bij ZD is aan de hand van een checklist bij alle clusters nagegaan of de OER volledig was ingevuld. Indien dit nodig was, volgde nader overleg om de informatie aan te vullen of transparanter te maken. De examenplannen in de OER dienen als basis voor de jaarplanning van de vaststellingscommissie van ZD.

Bij de jaarlijkse evaluatie en bijstelling van het handboek examinering worden de bijbehorende formulieren aangepast aan de hand van ervaringen van de subexamenbureaus. Verder worden de centraal ontwikkelde examens aangekondigd en is het nieuwe inspectiekader opgenomen.

Wettelijk is Mondriaan verplicht om, eventueel samen met andere instellingen, een Commissie van Beroep voor de examens te installeren. De Commissie oordeelt over beslissingen van examinatoren of examencommissies; de uitspraak is bindend.

Beroep tegen:	Domein (aantal in 2010-2011)
Niet mogen inhalen/herkansen tentamen	Educatie (1)
Wijze van beoordeling	MD(2) ZD (1)
Te weinig voorbereidingstijd	ZD (1)

In geen van de gevallen kwam het tot een zitting, eenmaal is het beroep ingetrokken na verduidelijking en in de resterende gevallen is een oplossing gevonden.

Deel 2
Verslaglegging door examencommissie

2.0**Domein examencommissie ZD**

De directie van het domein Zakelijke Dienstverlening bestaat uit
 Harry de Bruijn; voorzitter
 Marie-Claire Gambon; directeur onderwijs
 Job Wolfslag; directeur beheer

De domeindirectie is eindverantwoordelijk voor de gehele onderwijsorganisatie, dus ook voor de examinering. De directeur Onderwijs is het eerste aanspreekpunt binnen de directie.

De taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden die daarmee gemoeid zijn, zijn gedelegeerd naar de domeinexamencommissie Zakelijke Dienstverlening (DEX)

De domeinexamencommissie ZD bestond in 2010-2011 uit:

Ton Richel - voorzitter
 Wouter Westerkamp - lid

De domeinexamencommissie staat aan het hoofd van de examenunit Zakelijke Dienstverlening. Deze unit is een organisatieonderdeel binnen de totale organisatie van Zakelijke Dienstverlening met een eigen coördinatie en eigen stafonderdelen.

Domein ZD bestond in 2010-2011 uit 12 clusters met 16 sub examencommissies (drie clusters zijn gesplitst in verscheidene subcommissies voor opleidingsgroepen) in de branches Economie, Handel en Commerce, Mode en Uiterlijke verzorging, Horeca en Toerisme.

In domein ZD zijn de volgende sub examencommissies ingesteld:

Cluster ZD010 (a)	Leden
Economie niveau 2	Nico Hemelaar (voorz)
Haverkamp	Gerold Daha (secr)

Cluster ZD010 (b)	Leden
Opleiding AKA –domeinoverstijgend	Eugenie Duijndam (voorzitter)
Haverkamp niveau 1	Diet Roberts (secr)
	Klazien Zegers
	Romana Dihal

Cluster ZD020	Leden
Economie niveau 3 en 4	Ronald Berkenbosch (voorzitter)
Begoniastraat	Ger Krom (secr)

Cluster ZD030	Leden
Commerciële Economie	Jacques Kranenveld (voorzitter)
Helenastraat 11	Hans Kooistra (secretaris)
	J.Nijkamp
	B.Tomic

Cluster ZD040	Leden
Handel en commercie Leeghwaterplein	Jacqueline van der Zwan , overgenomen door Ans Stephan (voorzitter)
	Ingeborg Kortekaas (secretaris)
	Vincent van Eijck
	D. van der Kaaij
Cluster ZD050 (a)	Leden
Manager ondernemer Horeca KML	Wout Sonneveldt , overgenomen door Jacqueline vd Zwan (voorzitter)
	Peter Pronk (secretaris)
	J. Huizinga
Cluster ZD050 (b)	Leden
Manager ondernemer Horeca – International Stream KML	Wout Sonneveldt , overgenomen door Jacqueline vd Zwan (voorzitter)
	Constant de Vries (secretaris)
Cluster ZD060 (a)	Leden
Fastservice opleidingen Horeca - KML	Arie Broodman (voorzitter)
	Dorine de Nijs (secretaris)
	M. Linger-Cromwell (lid)
	M. Ozir (lid)
Cluster ZD060 (b)	Leden
Kok, gastheer/gastvrouw Horeca - KML	Arie Broodman (voorzitter)
	Ellen van de Ven (secretaris)
	Herman Duijndam (plv. vrz.)
Cluster ZD060 (c)	Leden
Facilitaire Dienstverlening Horeca - KML	Arie Broodman (voorzitter)
	Philip Nijgh (secretaris)
Cluster 070	Leden
Mode Leeghwaterplein	Aart Hokke (voorzitter)
	I.Daalhuizen/M.Guth (hoofd examenbureau)
	C.Plezier
	R. van Berge Henegouwen
	H. de Prie
	Leo van Ast

Cluster 075	Leden
Uiterlijke verzorging Leeghwaterplein	Dominique Duterloo, overgenomen door J.Brouwer (voorzitter)
	I.Daalhuizen/M.Guth (hoofd examenbureau)
	L. van Ast
	A. Delnoy-van Rijn
	F. de Jong
Cluster ZD080	Leden
Toerisme en recreatie Helenastraat 15	Brigitte Engering (voorzitter)
	Leo Beekenkamp (secr)
	Juur Kerkvliet
Cluster ZD090	Leden
Juridische opleidingen Henri Faas dreef	Irene Gunneweg (voorzitter)
	Barbara Kappetein (secr)
	Cees van Zeeland
	R.Jagram
	M.G.Goossens
Cluster ZD100	Leden
Economie niveau 2 – 3 – 4 Brasserskade –Delft	Maarten Gaarenstroom (voorzitter)
	John Spierings (secretaris)
Cluster ZD110	Leden
Handel en Logistiek Brasserskade -Delft	Carla Pleijs (voorzitter)
	Chantal Lamers (secretaris)
	E.Smith

2.1	Examenstandaard 1: Vertrouwen beroepenveld examinering
<p>Het representatieve beroepenveld heeft voldoende vertrouwen in de kwaliteit van de examinering. De examencommissie vergewist zich met een gepaste frequentie en grondigheid van de voldoende mate van vertrouwen van het beroepenveld in de kwaliteit van de examinering. Zij treft zo nodig maatregelen om het vertrouwen van het beroepenveld in de kwaliteit van de examinering te verbeteren en ziet toe op de effectiviteit daarvan.</p>	

Standaard 1 : vertrouwen beroepenveld in examinering				
cluster	Sub examencommissie	voldoende	Onvol- doende	opmerkingen
ZD010	Economie niv 1-2 Haverkamp	X		Professionals uit het beroepenveld zijn betrokken bij de afname van examens.
ZD010	AKA-domeinoverstijgend Haverkamp	X		Beroepenveld vindt soms dat de school te hoge eisen stelt aan een AKA-student.
ZD020	Economie niv 3-4 Begoniastraat	X		Bij enkele examenprojecten treden leden uit de beroepenveldcommissie op als geëngageerde
ZD030	Commerciële Economie Helenastraat 15	X		Bedrijfsleven spreekt positief oordeel uit over het examenproces
ZD040	Handel en Commerce LWP	X		
ZD050	Hotel - manager KML	X		Binnenlandse en buitenlandse hotelbedrijven bieden onze geslaagden een baan aan in hun hotel
ZD050	Hotel-manager - IS KML	X		
ZD060	Fastfoodopleidingen KML	X		Leermeesters nemen deel aan het eindgesprek met de student op school.
ZD060	Kok-gastheer/gastvrouw KML	X		
ZD060	Facilitaire dienstverlening KML	X		
ZD070	Mode LWP	X		Dit jaar is een klankbordgroep BPV opgericht, naar tevredenheid van de bedrijven.
ZD075	Uiterlijke Verzorging LWP	X		
ZD080	Toerisme en recreatie Helenastraat 11	X		Betrokkenheid blijkt uit Bedrijvendagen, gastcolleges, sollicitatietrainingen en balieadviesgesprekken
ZD090	Juridische opleidingen Henri Faasdreef	X		Bedrijven geven verklaringen van vertrouwen af
ZD100	Economie niv 2-3-4 Brasserskade	X		Enquêteresultaat: vertrouwen 100%
ZD110	Handel en Logistiek Brasserskade	x		
Domein ZD		X		

Bij alle clusters is een beroepenveldcommissie (BVC) ingesteld waarin enkele malen per jaar overleg is met vertegenwoordigers van het beroepenveld. Examinering is hierbij een vast agendapunt: de wijze van examinering wordt toegelicht en wij bespreken het vertrouwen dat het beroepenveld heeft in de examinering.

Elk jaar wordt een bedrijven enquête afgenomen waarin ook vragen zijn opgenomen over examinering. Een hoog percentage van de bedrijven blijkt dit aspect positief te beoordelen.

2.2	Examenstandaard 2: De deskundigheid van betrokkenen is geborgd.
Richtvraag	<p>Geef uw oordeel over standaard 1: voldoende/onvoldoende</p> <p>Onderbouw:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hoe vergewist de examencommissie zich van de deskundigheid van binnenschoolse en buitenschoolse betrokkenen bij examinering? - Wat is de frequentie? - Wat zijn de resultaten? Nb. Kwantificeer gecertificeerde en geschoolde medewerkers. - Wat gebeurt er met bevindingen? - Verbetermaatregelen? - Hoe worden de verbetermaatregelen gemonitord?

Standaard 2: de deskundigheid van betrokkenen is geborgd				
cluster	Sub examencommissie	voldoende	Onvol- doende	opmerkingen
ZD010	Economie niv 1-2 Haverkamp	X		Scholing en ervaring zijn ankers voor de borging
ZD010	AKA-domeinoverstijgend Haverkamp	X		
ZD020	Economie niv 3-4 Begoniastraat	X		
ZD030	Commerciële Economie Helenastraat 15	X		Bij Jong Ondernemen worden externe assessoren geschoold door de schoolassessor
ZD040	Handel en Commerce LWP	X		Intern: scholing. Extern: door KCHandel geaccrediteerde bedrijven moeten voldoen aan eisen van deskundigheid
ZD050	Hotel - manager KML	X		
ZD050	Hotel-manager - IS KML	X		
ZD060	Fastfoodopleidingen KML	X		

ZD060	Kok-gastheer/gastvrouw KML	X		
ZD060	Facilitaire dienstverlening KML		X	Uit de kwalitatief zwakke examenproducten volgt dat de constructeurs scholing behoeven
ZD070	Mode LWP	X		
ZD075	Uiterlijke Verzorging LWP	X		
ZD080	Toerisme en recreatie Helenastraat 11	X		Bij kwalificerende stages worden procedures en processen besproken met de bedrijven
ZD090	Juridische opleidingen Henri Faasdreef	X		Cluster is sterk betrokken bij de ontwikkeling van examens.
ZD100	Economie niv 2-3-4 Brasserskade	X		Veel examens in simulatie-context
ZD110	Handel en Logistiek Brasserskade	X		
Domein ZD		X		

De deskundigheid van de betrokkenen binnen school wordt gewaarborgd door uitvoering van een jaarlijks scholingsplan voor de docenten die optreden als constructeur, vaststeller of assessor. De onderwijsmanager legt de deskundigheid van de medewerkers individueel vast.

De deskundigheid van de leermeester op het bedrijf volgt indirect uit de accreditatie van het leerwerkbedrijf. Op de meeste clusters vindt voor de stage een gesprek plaats met de begeleider op het bedrijf om de uit te voeren werkzaamheden te bespreken en afspraken te maken over de begeleiding. Op basis van de ervaring van de leermeester wordt hij ook ingezet als beoordelaar in praktijksituaties. Bij de invoering van examenprofielen zullen afspraken per branche worden gemaakt over de wijze van examinering.

2.3	Examenstandaard 3: Het exameninstrumentarium voldoet inhoudelijk aan de uitstroomeisen
Richtvraag	<p>Criterion 1: Dekkingsgraad</p> <ul style="list-style-type: none"> • EGO: minimaal 75% van de eindtermen van de deelkwalificatie is geëxamineerd met examens die qua inhoud en toetsvorm passen bij de eindtermen van de deelkwalificatie. Daarnaast is 100% van de relevante wettelijke beroepsvereisten opgenomen in de examinering. • CGO 1^e generatie kwalificatiedossiers: Alle kerntaken en relevante competenties (minimaal 75%) zijn geëxamineerd met examens die qua inhoud en toetsvorm passen bij de kerntaken en competenties. Daarnaast is 100% van de relevante wettelijke beroepsvereisten opgenomen in de examinering. • CGO 2^e generatie kwalificatiedossiers: Minimaal 75% van de werkprocessen per kerntaak is geëxamineerd met examens die qua inhoud en toetsvorm passen bij de werkprocessen. Daarnaast is 100% van de relevante wettelijke beroepsvereisten opgenomen in de examinering. <p>- Voldoet het exameninstrumentarium van de opleidingen aan criterium 1?</p> <p>- Hoe is daarvoor zorg gedragen?</p> <p>- Hoe vergewist de examencommissie zich ervan of aan criterium 1 wordt voldaan?</p> <p>- Wat is de frequentie?</p> <p>- Wat zijn de resultaten? Ook van interne en externe audits (inspectie).</p> <p>- Verbetermaatregelen?</p>
Richtvraag: zie criterium 1	<p>Criterion 2: Cesuur exameninstrumenten ligt op een niveau waarop de student gemiddeld voldoet aan de vereisten die in exameninstrumenten is verwerkt.</p> <p>Zie Toezichtkader BVE 2009 en aanvulling 2010.</p>

Standaard 3: Het exameninstrumentarium voldoet inhoudelijk aan de uitstroomeisen				
cluster	Sub examencommissie	voldoende	Onvol- doende	opmerkingen
ZD010	Economie niv 1-2 Haverkamp	X		Alle examens vastgesteld en goedgekeurd door de VZD.
ZD010	AKA-domeinoverstijgend Haverkamp	X		De proeve is vastgesteld door VZD
ZD020	Economie niv 3-4 Begoniastraat	X		Inkoop van SPL, goedgekeurde examenproducten.
ZD030	Commerciële Economie Helenastraat 15	X		Inkoop bij erkende instituten. Alleen bij Jong Ondernemen wordt zelf gemaakt examen gebruikt.
ZD040	Handel en Commerce LWP	X		Inkoop van KCHandel. Examenproducten zijn diverse malen extern goedgekeurd.
ZD050	Hotel - manager KML	X		Beoordeeld en goedgekeurd door Inspectie in

				2009.
ZD050	Hotel-manager - IS KML	X		
ZD060	Fastfoodopleidingen KML	X		Het examenportfolio van de SHE bank wordt gebruikt. Ook vastgesteld door VZD.
ZD060	Kok-gastheer/gastvrouw KML	X		
ZD060	Facilitaire dienstverlening KML		X	Exmenproducten worden olv een onderwijsdeskundigen uit het OAC verbeterd.
ZD070	Mode LWP	X		Beoordeeld en goedgekeurd door Inspectie in 2009.
ZD075	Uiterlijke Verzorging LWP	X		
ZD080	Toerisme en recreatie Helenastraat 11	X		We gebruiken exameninstrumenten van LTTR.
ZD090	Juridische opleidingen Henri Faasdreef	X		Proeven van Bekwaamheid van SPL. Nederlands en Engels van methode De Vries.
ZD100	Economie niv 2-3-4 Brasserskade	X		We gebruiken SPL examenproducten.
ZD110	Handel en Logistiek Brasserskade	X		Inkoop bij KCHandel.
Domein ZD		X		

De directie van ZD heeft in 2009 besloten dat alle examenproducten CGO zoveel mogelijk worden ingekocht. Waar dat niet mogelijk is, worden zelf kwalificerende opdrachten ontwikkeld.

Bij de afbouw van de eindtermopleidingen zijn enkele clusters die de kwaliteit van de toetsen onvoldoende hebben bewaakt. Bij interne audits komt dit aan het licht en wij sturen hulptroepen om de toetsmatrijzen, de dekkingsgraad en de cesuur op orde te krijgen. De extra inspanning benadrukt voor het team het belang dat aan de eisen voor het exameninstrumentarium moet worden gehecht.

2.4	Examenstandaard 4: Het exameninstrumentarium voldoet aan de toetstechnische eisen
Richtvraag	<p>Criterion 1: Informatie deelnemer</p> <ul style="list-style-type: none"> • De exameninstrumenten bevatten voldoende informatie op grond waarvan de student weet wat er in het examen van hem verlangd wordt. • De student weet welke punten hij waarmee kan behalen. • De student weet wanneer hij wat moet doen om een voldoende te behalen. <p>- Wordt aan het criterium voldaan? - Hoe is daarvoor gezorgd? - Hoe vergewist de examencommissie zich ervan of aan criterium 1 wordt voldaan? - Wat is de frequentie? - Wat zijn de resultaten? NB. Denk (ook) aan resultaten tevredenheidsenquêtes. - Verbetermaatregelen?</p>
Richtvraag: zie criterium 1	<p>Criterion 2: Afnamecondities</p> <ul style="list-style-type: none"> • De exameninstrumenten bevatten voldoende informatie op grond waarvan de student en de beoordelaar duidelijk is onder welke omstandigheden een examen moet worden afgenomen. • De te treffen voorbereidingen en de toegestane hulpmiddelen zijn bekend bij de student. • De omschrijving van de context/setting van de examenopdracht en de inrichting van de examenlocatie zijn bekend voor de student en beoordelaar.
Richtvraag: zie criterium 1	<p>Criterion 3: Beoordelingsvoorschrift</p> <p>Het exameninstrumentarium bevat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een inhoudelijk correct antwoordmodel • Een scoringsvoorschrift inclusief de daarbij behorende waardering • Een beschrijving hoe evt. deelwaarderingen leiden tot een eindwaardering • Een beoordelaarinstructie

Standaard 4: Het exameninstrumentarium voldoet aan de toetstechnische eisen				
cluster	Sub examencommissie	voldoende	Onvol- doende	opmerkingen
ZD010	Economie niv 1-2 Haverkamp	X		Deelnemers en assessoren krijgen instructie en uitleg. Enquêteresultaten positief
ZD010	AKA-domeinoverstijgend Haverkamp	X		Handleiding gemaakt. Verbeterpunten uitgevoerd.
ZD020	Economie niv 3-4 Begoniastraat	X		Resultaten examen enquête studenten zijn zeer positief
ZD030	Commerciële Economie Helenastraat 15	X		Stageboeken aangepast nav opmerking van studenten (niet transparant genoeg)
ZD040	Handel en Commerce LWP	X		Aan alle criteria wordt voldaan
ZD050	Hotel - manager KML	X		Zie de tevredenheid van studenten (examenevaluaties)

ZD050	Hotel-manager - IS KML	X		Verbeterpunt over afnamecondities opgesteld
ZD060	Fastfoodopleidingen KML	X		
ZD060	Kok-gastheer/gastvrouw KML	X		
ZD060	Facilitaire dienstverlening KML		x	Criterium 3 moet worden verbeterd. Er is een hersteltraject ingezet.
ZD070	Mode LWP	X		Uit enquêtes blijkt dat de student nu beter bekend is met de exameninformatie
ZD075	Uiterlijke Verzorging LWP	X		
ZD080	Toerisme en recreatie Helenastraat 11	X		Alle informatie, condities en voorschriften staan expliciet beschreven.
ZD090	Juridische opleidingen Henri Faasdreef	x		
ZD100	Economie niv 2-3-4 Brasserskade	X		Regelmatig vinden 2 ^e beoordelingen plaats, waarbij geen afwijkingen worden geconstateerd.
ZD110	Handel en Logistiek Brasserskade	x		
Domein ZD		x		

Op alle clusters worden studenten geïnformeerd over de examens dmv instructieboekjes, studiegidsen en mondelinge uitleg. Uit de student enquête die aan het eind van elk examen wordt afgenomen, blijkt dat de student goed op de hoogte is van wat er van hem wordt verwacht.

De afnamecondities op school worden goed bewaakt. Als problemen wordenesignaleerd, wordt ernaar gestreefd deze z.s.m. te verhelpen.

Een correct en gedetailleerd antwoordmodel is noodzakelijk om tot een zo objectief mogelijke beoordeling te komen. Bij de vaststelling van de toetsen is dit dan ook een aspect waar de centrale vaststellingscommissie grote aandacht aan schenkt.

2.5	Examenstandaard 5: De examenprocessen van afname, beoordeling en diplomering zijn deugdelijk
Richtvraag	<p>Criterion 1: De afname verloopt deugdelijk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wordt aan het criterium voldaan? -Hoe vergewist de examencommissie zich ervan of aan criterium 1 wordt voldaan? - Met welke frequentie en grondigheid? - Welke analyses en resultaten zijn er? - Verbetermaatregelen?
Richtvraag: zie criterium 1	Criterion 2: De beoordeling verloopt deugdelijk
Richtvraag: zie criterium 1	<p>Criterion 3: Diplomering en/of certificering</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diploma's worden op deugdelijke gronden afgegeven.

Standaard 5: De examenprocessen van afname, beoordeling en diplomering zijn deugdelijk				
cluster	Sub examencommissie	voldoende	Onvol- doende	opmerkingen
ZD010	Economie niv 1-2 Haverkamp	X		
ZD010	AKA-domeinoverstijgend Haverkamp	X		
ZD020	Economie niv 3-4 Begoniastraat	X		
ZD030	Commerciële Economie Helenastraat 15	X		
ZD040	Handel en Commerce LWP	X		
ZD050	Hotel - manager KML	X		
ZD050	Hotel-manager - IS KML	X		
ZD060	Fastfoodopleidingen KML	X		
ZD060	Kok-gastheer/gastvrouw KML	X		
ZD060	Facilitaire dienstverlening KML	X		
ZD070	Mode LWP	X		
ZD075	Uiterlijke Verzorging LWP	X		
ZD080	Toerisme en recreatie Helenastraat 11	X		
ZD090	Juridische opleidingen Henri Faasdreef	X		

ZD100	Economie niv 2-3-4 Brasserskade	X		
ZD110	Handel en Logistiek Brasserskade	X		
Domein ZD		X		

Bij het beoordelen van examens wordt steekproefsgewijs een tweede assessor ingezet. Hierdoor is het mogelijk de deugdelijkheid van beoordelingen te onderzoeken. In principe is een beoordelaar onafhankelijk, dwz hij is niet betrokken geweest bij de scholing of begeleiding van de student. In de praktijk is dit niet altijd te realiseren ivm de omvang van het docententeam.

Diplomering en certificering wordt zorgvuldig uitgevoerd onder directe aansturing van de secretaris van de subexamencommissie. Het handboek examinering beschrijft de procedures.

2.6	Examenstandaard 6: De examenkwaliteit is voldoende geborgd.
Richtvraag	<ul style="list-style-type: none"> - Wordt aan standaard 6 voldaan? - Hoe vergewist de examencommissie zich van de integrale kwaliteit van de examinering? Systeem van zelfevaluaties en interne (externe) audits. - Hoe wordt hierbij gebruik gemaakt van externe deskundigen? - Hoe legt de examencommissie verantwoording af aan belanghebbenden? - Verbetermaatregelen n.a.v. de beoordeling integrale kwaliteit examinering? - Hoe worden de verbetermaatregelen gevolgd? -

Standaard 6: De examenkwaliteit is voldoende geborgd.				
cluster	Sub examencommissie	voldoende	onvoldoende	opmerkingen
ZD010	Economie niv 1-2 Haverkamp	X		
ZD010	AKA-domeinoverstijgend Haverkamp	X		
ZD020	Economie niv 3-4 Begoniastraat	X		
ZD030	Commerciële Economie Helenastraat 15	X		
ZD040	Handel en Commerce LWP	X		
ZD050	Hotel - manager KML	X		
ZD050	Hotel-manager - IS KML	X		
ZD060	Fastfoodopleidingen KML	X		
ZD060	Kok-gastheer/gastvrouw KML	X		
ZD060	Facilitaire dienstverlening KML	X		
ZD070	Mode LWP	X		
ZD075	Uiterlijke Verzorging LWP	X		
ZD080	Toerisme en recreatie Helenastraat 11	X		
ZD090	Juridische opleidingen Henri Faasdreef	X		
ZD100	Economie niv 2-3-4 Brasserskade	X		
ZD110	Handel en Logistiek Brasserskade	X		

Domein ZD	X		
------------------	---	--	--

De kwaliteit van de examenprocessen wordt op elk cluster geborgd door het naleven van de PDCA-cirkel. Jaarlijks wordt een zelfevaluatie ingevuld (Phasis) voor het onderwijs en de examinering van de betrokken opleidingen.

Elke sub examencommissie evalueert de ervaringen uit het afgelopen schooljaar en maakt een jaarverslag . Ook stelt zij een plan van aanpak op voor de verbeterpunten waaraan in het komend jaar wordt gewerkt.

Bij de onderzoeken van de inspectie in 2009 en 2011 naar de kwaliteit van examinering kwam men in beide audits tot een positieve beoordeling van de examenprocessen.van alle beoordeelde opleidingen.

2.7	Examenstandaard 7: De instelling voldoet aan de wettelijke vereisten rondom examinering.
Richtvraag	<p>De opleidingen die onder de examencommissie vallen voldoen aan de wettelijke eisen betreffende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informatie over het examen (OER of ander document) • De examencommissie • De commissie van beroep • De openbare verantwoording <p>- Wordt aan standaard 7 voldaan?</p> <p>- Hoe vergewist de examencommissie zich ervan dat de informatie over het examen aan de studenten tijdig, volledig en correct is?</p> <p>- Bevindingen?</p> <p>- Hoe vindt verantwoording plaats? (jaarverslag examinering dat gepubliceerd wordt op de website. (openbaar)).</p>

Standaard 7: De instelling voldoet aan de wettelijke vereisten rondom examinering.				
cluster	Sub examencommissie	voldoende	onvoldoende	opmerkingen
ZD010	Economie niv 1-2 Haverkamp	X		
ZD010	AKA-domeinoverstijgend Haverkamp	X		
ZD020	Economie niv 3-4 Begoniastraat	X		
ZD030	Commerciële Economie Helenastraat 15	X		
ZD040	Handel en Commerce LWP	X		
ZD050	Hotel - manager KML	X		
ZD050	Hotel-manager - IS KML	X		
ZD060	Fastfoodopleidingen KML	X		
ZD060	Kok-gastheer/gastvrouw KML	X		
ZD060	Facilitaire dienstverlening KML	X		
ZD070	Mode LWP	X		
ZD075	Uiterlijke Verzorging LWP	X		
ZD080	Toerisme en recreatie Helenastraat 11	X		
ZD090	Juridische opleidingen Henri Faasdreef	X		
ZD100	Economie niv 2-3-4 Brasserskade	X		

ZD110	Handel en Logistiek Brasserskade	X		
Domein ZD		x		

Mondriaan voldoet aan alle wettelijke vereisten rondom examinering.
 Voor alle opleidingen wordt tijdig de OER gepubliceerd. De volledigheid en helderheid van de OER wordt jaarlijks door de domeinexamencommissie gecontroleerd. Er is een examencommissie voor domein ZD; er is een commissie van beroep voor Mondriaan. Jaarlijks wordt een jaarverslag examinering gepubliceerd.

Slotbevindingen:

1. De rapportage van het inspectieonderzoek naar de kwaliteit van examinering 2011 geeft aan dat deze voor alle onderzochte opleidingen van domein ZD voldoende is. Het verheugt ons dat de extra inspanningen van de laatste jaren (van directie, van examencommissie en van de direct betrokkenen) tot dit zichtbare resultaat hebben geleid.
 2. In dit verslag geeft één sub examencommissie aan dat nog niet aan alle standaarden wordt voldaan. Het betreft hier de examenproducten van het laatste cohort van de eindtermopleidingen. Er wordt een hersteltraject uitgevoerd om deze kwaliteit te verbeteren.
 3. Dit jaarverslag is gemaakt op basis van de verslagen die elk van de subexamencommissies aan de domeinexamencommissie heeft aangeleverd. Bij die verslagen horen de enquetesultaten van de bedrijven en van de studenten over examinering. Ook wordt jaarlijks een opgave van de deskundigheid van de direct betrokkenen bij examinering in het team opgesteld.
-